Присвячується Н. Касьяновій

Восени. Коли осінні дощі плачуть над мертвою природою, а вітер, революціонер її, буйно бенкетує свою перемогу, я, Наталю, заздрю йому — його вічній красі і силі...

Пригадуєш, Наталю, ти казала колись: молоді дорогу! Казала, а очі блищали завзяттям перемоги, і я, люба, вірю в нашу молодість-перемогу...

А зараз ці рядочки — крик молодості, що тоне в болоті життя!

Знаєш одну поетичну місцевість?..

"Канцелярське болото". О, це знаменита річ! Стіни підведені сірою фарбою, що од часу зробилась чорно-зелена, папки з паперами, щоти; біло-синя, трохи поколупана стеля нагадує про білі квітки...

Сон-трава лісами, а весною в ліс по проліски: шугай, дівчата!

— Кость Максимович, я просив вас вчора-позавчора — кожний день: вимітки по "входящій",— а книжечки, розумієте, читать потім... Номер?

— Шість тисяч сто двана... Не мішайте!..

Тихо зацокотіла машинка, заскрипів стілець, хтось обережно подзвонив по телефону: "Копія циркуляра номер... а-а?" І, пам’ятаєш, люба, родилась вічна нудьга.

— Що, цигарочку?

— Ну, знаєте, тютюн "Чужого" гіркий, а гільзи рвуться!

Закурили; сизо-синій димок легенько стелеться на паперах (наших любих телеграмках), і на душі робиться гірко-гірко. І тоді, Наталю, морщиться обличчя дитяче, тільки густі брови розходяться тонкими зморшками коло лоба і свідчать, що родиться думка про боротьбу за життя.

Перед нами обрії краси і руху... Творчість.

А так — ми страдники рідної землі. Безнадійні.

І протестує-гукає, Наталю, моя душа: до бою всі лиха, всі чорти!.. Я, я, я... Все — я!..

І тихо сказало мені ЖИТТЯ:

— Ц-сс, тихше — вітер дише: до бою? А-а! Ха-ха-ха!..

Діловод 2 рангу Любчик. На столі розгардіяш, в очах бігають од переутоми жовто-сині вогники, а розлита гуміарабіка нервує і викликає іронічну посмішку в куточках вуст.

Золоте поле. Пам’ятаєш, Наталю? Стежка. Кругом, як море, хвилюється пашня. П’яно чарує шелест пшениці, що переплітається з дзвониками та берізкою, де-не-де манячать копи. Доспіває, ллючи віно, гречка маївка...

А тут, вгорі,— синя далечінь неба, а з нами сірі німі стіни — давлять-давлять...

Хтось гукнув: пора, чотири!

Невже?

— Чудесно, чудесно! — По мертвій канцелярській залі розкотився веселий сміх: це був мент, коли безнадійні рушали в простори синього неба...

1920